

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A6-0182/2005

8.6.2005

*****I**

VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad
inzake de toegang tot buitenlandse hulp
(COM(2004)0313 – C6-0032/2004 – 2004/0099(COD))

Commissie ontwikkelingssamenwerking

Rapporteur: Michael Gahler

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
TOELICHTING	15
ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN	19
PROCEDURE.....	24

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang tot buitenlandse hulp
(COM(2004)0313 – C6-0032/2004 – 2004/0099(COD))

(Medebeslissingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2004)0313)¹,
 - gelet op artikel 251, lid 2 en artikel 179 van het EG-Verdrag, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C6-0032/2004),
 - gelet op artikel 51 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en het advies van de Commissie buitenlandse zaken (A6-0182/2005),
1. hecht zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendementen van het Parlement

Amendement 1
Overweging 1

(1) De koppeling van steun, direct of indirect, aan de aankoop van goederen en diensten die met die hulp in het donorland worden verkregen vermindert de doeltreffendheid van die steun en is in strijd met het armoedebestrijdingsbeleid. Ontkoppeling van de hulp is geen doel op zich, maar moet gebruikt worden als kruisbestuiving voor andere onderdelen van de armoedebestrijding, zoals participatie, regionale integratie en capaciteitsopbouw.

(1) De koppeling van steun, direct of indirect, aan de aankoop van goederen en diensten die met die hulp in het donorland worden verkregen vermindert de doeltreffendheid van die steun en is in strijd met het armoedebestrijdingsbeleid. Ontkoppeling van de hulp is geen doel op zich, maar moet gebruikt worden als kruisbestuiving voor andere onderdelen van de armoedebestrijding, zoals participatie, regionale integratie en capaciteitsopbouw, ***waarbij de nadruk wordt gelegd op empowerment van plaatselijke en regionale leveranciers van goederen en diensten in***

¹ Nog niet in het PB gepubliceerd.

ontwikkelingslanden.

Motivering

Het is van essentieel belang dat het instrument van ongebonden hulp gebruikt wordt voor de empowerment van de bedrijven die goederen en diensten leveren in de ontvangende landen.

Amendement 2

Overweging 6

(6) Volgens een resolutie van het Europees Parlement van 4 september 2003¹ is het noodzakelijk de communautaire steun verder te ontkoppelen. Hierin werd ingestemd met de in de eerdergenoemde mededeling beschreven methoden en de voorgestelde opties. Benadrukt werd dat verder debat over de ontkoppeling van de hulp nodig is, op basis van aanvullende studies en gedocumenteerde voorstellen.

(6) Volgens een resolutie van het Europees Parlement van 4 september 2003 is het noodzakelijk de communautaire steun verder te ontkoppelen. Hierin werd ingestemd met de in de eerdergenoemde mededeling beschreven methoden en de voorgestelde opties. Benadrukt werd dat verder debat over de ontkoppeling van de hulp nodig is, op basis van aanvullende studies en gedocumenteerde voorstellen ***en werd met name aangedrongen op "een duidelijke voorkeur voor plaatselijke en regionale samenwerking waarbij - in volgorde van belangrijkheid - prioriteit wordt verleend aan leveranciers uit het ontvangende land, naburige ontwikkelingslanden of andere ontwikkelingslanden", ter intensivering van de inspanningen van de begunstigde landen om hun eigen voedselproductie op nationaal, regionaal, lokaal en gezinsniveau te verbeteren en van maatregelen die gericht zijn op verbetering van de beschikbaarheid en toegankelijkheid voor het publiek van voedingsmiddelen en basisdiensten, die in overeenstemming zijn met de plaatselijke gebruiken, productiemethoden en handelspraktijken.***

Amendement 3

Overweging 7

(7) Verschillende punten moeten bekeken worden in verband met de toegankelijkheid van de communautaire buitenlandse hulp. In artikel 3 worden de criteria beschreven op basis waarvan personen in aanmerking kunnen komen voor steun. In artikel 4

(7) Verschillende punten moeten bekeken worden in verband met de toegankelijkheid van de communautaire buitenlandse hulp. In artikel 3 worden de criteria beschreven op basis waarvan personen in aanmerking kunnen komen voor steun. In artikel 4

¹ A5/2003/190, Bulletin/2003/9, 1.6.64.

worden de oorsprongsregels beschreven die gehanteerd worden bij de aankoop van goederen en materialen door geselecteerde kandidaten. **Op grond van artikel 3 kan een bepaalde categorie personen toegang hebben tot de steun op voorwaarde van wederkerigheid.** De definitie en uitvoeringsmodaliteiten van deze wederkerigheid worden vastgesteld in artikel 5. Uitzonderingen en de uitvoering daarvan worden beschreven in artikel 6. Artikel 7 omvat specifieke bepalingen inzake activiteiten die gefinancierd worden door een internationale of regionale organisatie of die gefinancierd worden door een derde land. In artikel 8 worden specifieke bepalingen vastgesteld inzake humanitaire hulp.

worden de oorsprongsregels beschreven die gehanteerd worden bij de aankoop van goederen en materialen **en de aanwerving van deskundigen** door geselecteerde kandidaten. De definitie en uitvoeringsmodaliteiten van deze wederkerigheid worden vastgesteld in artikel 5. Uitzonderingen en de uitvoering daarvan worden beschreven in artikel 6. Artikel 7 omvat specifieke bepalingen inzake activiteiten die gefinancierd worden door een internationale of regionale organisatie of die gefinancierd worden door een derde land. In artikel 8 worden specifieke bepalingen vastgesteld inzake humanitaire hulp.

Amendement 4

Overweging 8 bis (nieuw)

(8 bis) Bij het gunnen van opdrachten uit hoofde van een communautair instrument wordt speciale aandacht besteed aan de inachtneming van internationaal overeengekomen fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), verdragen inzake vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsovereenkomsten, de uitbanning van gedwongen en verplichte arbeid, de uitbanning van discriminatie in verband met arbeid en beroep alsmede de afschaffing van kinderarbeid.

Amendement 5

Overweging 8 ter (nieuw)

(8 ter) Bij het gunnen van opdrachten uit hoofde van een communautair instrument wordt speciale aandacht besteed aan de inachtneming van de volgende internationaal overeengekomen milieuverdragen: het Verdrag inzake biologische diversiteit van 1992, het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid van 2000, en het Protocol van Kyoto bij het kaderverdrag van de

*Verenigde Naties inzake
klimaatverandering van 1997.*

Amendement 6
Artikel 3, lid 2

2. De procedures voor aanbestedingen en subsidies uit hoofde van een communautair instrument met een specifiek thema, zoals beschreven in bijlage I, deel A, staan open voor alle rechtspersonen die ingezetene zijn van een ontwikkelings- *of overgangsland*, op grond van de *lijsten* van de Commissie voor Ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO/DAC) (bijlage II), bijkomstig bij de rechtspersonen die aanmerking komen overeenkomstig het respectievelijk instrument.

2. De procedures voor aanbestedingen en subsidies uit hoofde van een communautair instrument met een specifiek thema, zoals beschreven in bijlage I, deel A, staan open voor alle rechtspersonen die ingezetene zijn van een ontwikkelingsland, op grond van de *lijst* van de Commissie voor Ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO/DAC) (bijlage II), bijkomstig bij de rechtspersonen die aanmerking komen overeenkomstig het respectievelijk instrument.

Amendement 7
Artikel 3, lid 3

(3) De procedures voor aanbestedingen en subsidies uit hoofde van een communautair instrument voor een specifiek gebied, zoals beschreven in bijlage I, deel B, staan open voor alle rechtspersonen die ingezetene zijn van een ontwikkelings- *of overgangsland*, op grond van de OESO/DAC-*lijsten* (bijlage II) en waarvoor expliciet vermeld is dat ze in aanmerking komen alsook de in het respectievelijk instrument reeds vermelde rechtspersonen die in aanmerking komen.

(3) De procedures voor aanbestedingen en subsidies uit hoofde van een communautair instrument voor een specifiek gebied, zoals beschreven in bijlage I, deel B, staan open voor alle rechtspersonen die ingezetene zijn van een ontwikkelingsland, op grond van de OESO/DAC-*lijst* (bijlage II) en waarvoor expliciet vermeld is dat ze in aanmerking komen alsook de in het respectievelijk instrument reeds vermelde rechtspersonen die in aanmerking komen.

Amendement 8
Artikel 3, lid 5

(5) De in dit artikel beschreven criteria gelden niet voor de deskundigen die door de deelnemers aan een gunningsprocedure worden voorgesteld. Er zijn geen nationaliteitsvereisten voor de deskundigen.

schrappen

Motivering

Deze kwestie is thans geregeld in het nieuwe artikel 3 bis.

Amendement 9
Artikel 3 bis (nieuw)

Artikel 3 bis

Deskundigen

Voor deskundigen die in dienst werken van de deelnemers aan een gunningsprocedure als omschreven in artikelen 3 en 7 gelden geen nationaliteitsvereisten. Dit artikel laat de kwalitatieve en financiële vereisten die zijn opgenomen in de communautaire regels voor overheidsopdrachten onverlet.

Amendement 10
Artikel 4

Alle goederen en materialen die aangekocht worden in het kader van een contract dat gefinancierd wordt uit hoofde van een communautair instrument moeten afkomstig zijn uit de Gemeenschap of een op grond van **artikel 3** in aanmerking komend land. Voor de toepassing van deze verordening wordt de oorsprong vastgesteld op grond van de relevante communautaire wetgeving inzake oorsprongsregels op douanegebied.

Alle goederen en materialen die aangekocht worden in het kader van een contract dat gefinancierd wordt uit hoofde van een communautair instrument moeten afkomstig zijn uit de Gemeenschap of een op grond van **de artikelen 3 en 6** in aanmerking komend land. Voor de toepassing van deze verordening wordt de oorsprong vastgesteld op grond van de relevante communautaire wetgeving inzake oorsprongsregels op douanegebied.

Amendement 11
Artikel 5, lid 1

1. De buitenlandse hulp van de **EU** staat open voor een land waarop artikel 3, lid 4, van toepassing is, mits dat land de lidstaten van de Europese Unie onder dezelfde voorwaarden toegang biedt.

1. De buitenlandse hulp van de **Gemeenschap** staat open voor een land waarop artikel 3, lid 4, van toepassing is, mits dat land de lidstaten van de Europese Unie **en het betrokken begunstigde land** onder dezelfde voorwaarden toegang biedt.

Amendement 12
Artikel 5, lid 2

(2) In verband met deze wederkerige

(2) In verband met deze wederkerige

toegang tot de buitenlandse hulp van de **EU** worden de EU en andere donors vergeleken volgens de OESO/DAC-categorieën op sectoraal niveau of op nationaal niveau **van donor of ontvanger**. Of deze wederkerigheid wordt toegepast, wordt besloten afhankelijk van de transparantie, samenhang en evenredigheid van de door die donor verleende steun, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin.

toegang tot de buitenlandse hulp van de **Gemeenschap** worden de EU en andere donors vergeleken volgens de OESO/DAC-categorieën op sectoraal niveau of op nationaal niveau van **donorland of ontvangend land**. Of deze wederkerigheid wordt toegepast, wordt besloten afhankelijk van de transparantie, samenhang en evenredigheid van de door die donor verleende steun, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin.

Amendement 13
Artikel 5, lid 3

(3) De wederkerige toegang tot de buitenlandse hulp van de **EU** wordt vastgelegd in een apart besluit voor een bepaald land of regionale groep landen. Een dergelijk besluit wordt overeenkomstig Besluit 1999/468/EG¹ van de Raad goedgekeurd volgens de comitéprocedures **voor het desbetreffende instrument**. Een dergelijk besluit geldt voor de duur van minimaal één jaar.

(3) De wederkerige toegang tot de buitenlandse hulp van de **Gemeenschap** wordt vastgelegd in een apart besluit voor een bepaald land of regionale groep landen. Een dergelijk besluit wordt overeenkomstig Besluit 1999/468/EG¹ van de Raad goedgekeurd volgens de, **met het desbetreffende besluit samenhangende** comitéprocedures. **Het recht van het Europees Parlement om regelmatig geïnformeerd te worden uit hoofde van artikel 7, lid 3 van dat besluit, wordt volledig geëerbiedigd**. Een dergelijk besluit geldt voor de duur van minimaal één jaar.

Motivering

Het Europees Parlement moet naar behoren worden geïnformeerd over de comitologieprocedures die worden toegepast voor het verlenen van toegang aan derde landen tot de buitenlandse hulp van de Gemeenschap.

Amendement 14
Artikel 5, lid 4

4. **Op grond van punt II a) van de aanbevelingen van de OESO/DAC uit 2001 inzake de ontkoppeling van de officiële ontwikkelingshulp aan de minst ontwikkelde landen (zie bijlage IV) hebben de** in bijlage III vermelde derde landen automatisch toegang tot de buitenlandse hulp van de **EU**.

4. **De** in bijlage III vermelde derde landen **hebben** automatisch toegang tot de buitenlandse hulp van de **Gemeenschap in de minst ontwikkelde landen, zoals omschreven in bijlage II**.

Amendement 15

Artikel 5, lid 5

5. De begunstigde landen worden *zo veel mogelijk* betrokken bij het onder *lid 1 tot en met 3* beschreven proces.

5. De begunstigde landen worden betrokken bij het onder *de leden 1, 2 en 3* beschreven proces.

Amendement 16
Artikel 7, titel

Activiteiten in samenwerking met internationale organisaties of *derde landen*

Activiteiten in samenwerking met internationale organisaties of *co-financiering*

Amendement 17
Artikel 7, lid 1

1. Wanneer de communautaire financiering betrekking heeft op een activiteit die uitgevoerd wordt via een internationale organisatie staat deelname aan de desbetreffende contractprocedures open voor alle rechtspersonen die op grond van artikel 3 in aanmerking komen, alsmede voor alle rechtspersonen die in aanmerking komen op grond van de regels van de desbetreffende organisatie, waarbij erop toegezien moet worden dat er sprake is van gelijke toegang voor alle donors. Dezelfde regels gelden voor goederen *en* materialen.

1. Wanneer de communautaire financiering betrekking heeft op een activiteit die uitgevoerd wordt via een internationale organisatie staat deelname aan de desbetreffende contractprocedures open voor alle rechtspersonen die op grond van artikel 3 in aanmerking komen, alsmede voor alle rechtspersonen die in aanmerking komen op grond van de regels van de desbetreffende organisatie, waarbij erop toegezien moet worden dat er sprake is van gelijke toegang voor alle donors. Dezelfde regels gelden voor goederen, materialen *en deskundigen*.

Amendement 18
Artikel 7, lid 2

2. Wanneer de communautaire financiering betrekking heeft op een activiteit die gefinancierd wordt met een derde land, op basis van de in artikel 5 beschreven wederkerigheid, of met een regionale organisatie staat deelname aan de desbetreffende contractprocedures open voor alle rechtspersonen die op grond van artikel 3 in aanmerking komen, alsmede voor alle rechtspersonen die *ingezetene zijn van* het betrokken derde land *of lid zijn van de betrokken* regionale organisatie. Dezelfde regels gelden voor goederen *en* materialen.

2. Wanneer de communautaire financiering betrekking heeft op een activiteit die gefinancierd wordt met een derde land, op basis van de in artikel 5 beschreven wederkerigheid, of met een regionale organisatie, *of een lidstaat* staat deelname aan de desbetreffende contractprocedures open voor alle rechtspersonen die op grond van artikel 3 in aanmerking komen, alsmede voor alle rechtspersonen *die in aanmerking komen volgens de regels van* het betrokken derde land, *de* regionale organisatie *of lidstaat*. Dezelfde regels gelden voor goederen, materialen *en deskundigen*.

Amendement 19
Artikel 7, lid 3

3. De in dit artikel beschreven criteria in verband met nationaliteit gelden ook voor de deskundigen die door de deelnemers aan een gunningsprocedure worden voorgesteld. *schrappen*

Motivering

Deze kwestie wordt geregeld in het nieuwe artikel 7 bis.

Amendement 20
Artikel 7, lid 3 bis (nieuw)

(3 bis) Voor wat betreft voedselhulpacties wordt de toepassing van dit artikel beperkt tot noodhulp.

Amendement 21
Artikel 8, titel

Humanitaire hulp

Humanitaire hulp *en* NGO's

Amendement 22
Artikel 8, lid 1

1. Artikel 3 geldt niet voor de selectie van kandidaten voor subsidies op het gebied van humanitaire hulp zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 1257/96¹ van de Raad.

1. Artikel 3 geldt niet voor de selectie van kandidaten voor subsidies op het gebied van humanitaire hulp zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 1257/96¹ van de Raad ***en evenmin voor hulp die rechtstreeks verleend wordt via NGO's in de zin van Verordening van de Raad (EG) nr. 1658/98 van 17 juli 1998 betreffende de medefinanciering van acties op gebieden die voor de ontwikkelingslanden van belang zijn, met Europese niet-gouvernementele organisaties (NGO's) voor ontwikkeling***².

¹ PB L 163 van 2.7.1996, blz. 1.

² PB L 213 van 30.7.1998, blz. 1.

Amendement 23
Artikel 8, lid 2

2. In dat geval gelden de in deze

2. In dat geval gelden de in deze

verordening vastgestelde regels als de uitvoering van de humanitaire hulp de gunning van aanbestedingscontracten vereist.

verordening vastgestelde regels als de uitvoering van de humanitaire hulp **en rechtstreeks via NGO's verstrekte hulp zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 1658/98 van de Raad**, de gunning van aanbestedingscontracten vereist.

Amendement 24
Artikel 9, titel

Snelle Reactie Mechanisme

schrappen

Amendement 25
Artikel 9, lid 1

1. Op het gebied van burgerlijke managementcrisis zoals bedoeld in de Verordening (EC) N° 381/2001 van de Raad¹ voor het Snelle Reactie Mechanisme , zijn de te selecteren partners van alle landen afkomstig.

schrappen

¹ PB L 57/5 van 27.02.2001.

Amendement 26
Artikel 9, lid 2

2. Artikel 6 (4) (b) van bovenvermelde Verordening van de Raad (EC) No 381/2001 wordt als volgt gewijzigd "hebben hun hoofdkwartier in een EG lidstaat of in een ander land".

schrappen

Amendement 27
Artikel 9 bis, titel (nieuw)

Artikel 9 bis
Eerbiediging van fundamentele beginselen en versterking van lokale markten

Amendement 28
Artikel 9 bis, lid 1 (nieuw)

1. Om de uitbanning van de armoede te bespoedigen door middel van het stimuleren van lokale capaciteiten,

markten en aankopen wordt in de partnerlanden speciale aandacht gegeven aan de aanschaf ter plaatse en in de regio.

Amendement 29
Artikel 9 bis, lid 2 (nieuw)

2. Inschrijvers aan wie opdrachten worden gegund, eerbiedigen internationaal erkende fundamentele arbeidsnormen en milieunormen, zoals de fundamentele normen van de IAO, overeenkomsten inzake vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen, uitschakeling van gedwongen en verplichte arbeid, uitschakeling van discriminatie bij arbeid en beroep en afschaffing van kinderarbeid.

Motivering

De ontkoppeling van hulp moet parallel lopen met de preventie van sociale dumping in een geleidelijk proces van liberalisering van de communautaire aanbestedingsmarkt.

Amendement 30
Artikel 9 bis, lid 3 (nieuw)

3. De toegang tot de communautaire buitenlandse hulp voor de ontwikkelingslanden zal mogelijk worden gemaakt door alle noodzakelijk geachte technische ondersteuning.

Motivering

Technische ondersteuning stelt bedrijven in ontvangende landen in staat beter te concurreren met hun tegenhangers in donorlanden bij het dingen naar contracten.

TOELICHTING

1. Context

Het voorstel moet zorgen voor een verdere ontkoppeling van communautaire hulp op gebieden waarop aanbestedingsprocedures gelden voor goederen en diensten ten behoeve van het verlenen van buitenlandse hulp. In deze horizontale verordening wordt de toegang geregeld van leveranciers voor alle ontwikkelingshulpprogramma's die uit de EG-begroting worden gefinancierd. Op grond van deze verordening kan worden uitgemaakt welke personen en goederen in het kader van welke instrumenten in aanmerking komen en zij geeft hiervoor criteria en uitzonderingsgevallen.

De ontkoppeling bij de hulpverlening heeft op EU-niveau een bijzondere dynamiek gekregen. Naar aanleiding van de consensus van Monterrey kwam de Europese Commissie met het initiatief voor een voorstel voor een verdere ontkoppeling van EG-programma's en stappen vooruit naar een volledige ontkoppeling van de bilaterale hulp van de lidstaten. Aangezien het hier gaat om het grootste donorblok, dat meer dan 50% van de hulp in de wereld voor zijn rekening neemt, kan dit initiatief grote gevolgen voor de donorgemeenschap hebben. Geschat wordt dat bij ongeveer 49% van de Europese bilaterale hulp sprake is van een koppeling of een gedeeltelijke koppeling. Een volledige ontkoppeling van alleen al deze hulp zou ervoor kunnen zorgen dat zij voor een bedrag van 2 tot 3 miljard dollar effectiever zou worden¹.

Zowel de Raad (conclusies van de RAZEB van 20.5.2003) als het Europees Parlement (verslag-Fernández Martín van 2003 (A5-0190/2003)) hebben aangedrongen op een verordening voor de ontkoppeling van hulp die verder gaat dan de "Aanbeveling inzake de ontkoppeling van officiële ontwikkelingshulp aan de minst ontwikkelde landen" van de OECD/DAC uit 2001. Met haar voorstel houdt de Commissie ook rekening met de aanbeveling van de DAC in zijn collegiale toetsing uit 2002 van het ontwikkelingsbeleid van de EU: "Het voorstel te overwegen de officiële ontwikkelingshulp van de EU te ontkoppelen zonder een onderscheid te maken tussen de minst ontwikkelde landen en andere ontwikkelingslanden wordt toegejuicht, evenals het feit dat voedselhulp en vervoer wordt opgenomen. Het zal noodzakelijk zijn dat de EG een tijds kader voor de uitvoering vaststelt en dat zij eveneens vasthoudt aan elementen van haar huidige benadering waarbij de ontwikkelingslanden baat hebben (bijvoorbeeld prijspreferentiekader met de ACS-landen), en wel op manieren die volledig stroken met de beginselen, afspraken en overeenkomsten van de DAC-aanbeveling".

2. Werkingsfeer van de voorgestelde verordening

De Commissie verklaart dat "ontkoppeling van de hulp geen doel op zich (is), maar gebruikt moet worden als kruisbestuiving voor andere onderdelen van de armoedebestrijding, zoals participatie, regionale integratie en capaciteitsopbouw". Deze doelstellingen vallen samen met de doelen voor de ontkoppeling van hulp die worden opgesomd in de OESO/DAC-aanbeveling uit 2001. Helaas lijkt het erop dat de vermindering van de transactiekosten de enige maatstaf is geweest voor het bepalen of en hoe bepaalde instrumenten van de ontwikkelingshulp ontkoppeld moeten worden.

De vraag van de hulpontkoppeling en de specifieke modaliteiten voor ieder instrument moeten

¹ In: "An independent study on the further untying of European aid", juli 2004.

vanuit een ontwikkelingsstandpunt worden benaderd: bij de te ontkoppelen instrumenten en de ontkoppelingmodaliteiten moet ernaar worden gekeken in hoeverre zij bijdragen aan het bereiken van de kerndoelstellingen van de ontwikkelingshulp: armoedevermindering door het bereiken van de millennium-ontwikkelingsdoelstellingen, het geven van bevoegdheden aan lokale gemeenschappen in de begunstigde landen, zodat zij hun eigen ontwikkelingsproces volledig in de hand kunnen nemen (onder meer via plaatselijke capaciteitsopbouw) en regionale integratie als middel voor een soepeler integratie in de wereldeconomie. Als de ontkoppeling van hulp niet in deze context wordt beschouwd en geregeld, dan bestaat het risico dat de hulp contraproductief wordt en een hindernis gaat vormen voor het bereiken van de ontwikkelingsdoelstellingen die juist worden nagestreefd. In deze zin gezien, zorgt de voorgestelde verordening voor een aantal problemen.

3. Problemen

A. Criteria (artikel 3)

Door de toegang tot de buitenlandse hulp van de EU (zowel aanbestedingen als subsidies) vrij te geven voor rechtspersonen van iedere aard met als enige grondslag de financiële efficiency, gaat de verordening voorbij aan de toegevoegde waarde in ontwikkelingsopzicht van bepaalde specifieke categorieën actoren met een specifieke roeping in het ontwikkelingsproces (non state actors [NSA] - met inbegrip van NGO's). De verplichting tot cofinanciering dwingt de NGO's ertoe samen te werken met de maatschappij om de fondsen bij elkaar te krijgen die noodzakelijk zijn voor hun deel van de cofinanciering en houdt aldus de ontwikkelingssamenwerking op de politieke agenda. Daarom moet verordening nr. 1658/98 over cofinancieringstransacties met NGO's (bijlage I, deel A, nr. 10) onderwerp van de uitzonderingsclausule worden, op dezelfde wijze als bijvoorbeeld geldt voor humanitaire hulp en het snelle reactiemechanisme (SRM).

Deze opmerking geldt ook voor bepaalde andere actoren met een specifieke emancipatiefunctie in het ontwikkelingsproces (plaatselijke gemeenschappen, lokale universiteiten en onderzoekscentra ...). De verordening dient niet van toepassing te zijn op deze aspecten van hun werkzaamheden, en subsidies hiervoor moeten uit de bijlage van de verordening worden geschrapt. Het is echter duidelijk dat wanneer deze actoren in het ontwikkelingsproces met elkaar concurreren in aanbestedingen voor de aanschaf van goederen en diensten die geen verband houden met deze aspecten van hun werkzaamheden, ze zich aan dezelfde regels dienen te houden als iedere andere inschrijver.

Ook wordt voorgesteld het snelle reactiemechanisme (SRM) uit de werkingssfeer van de voorgestelde verordening te nemen. Het SRM is ervoor bedoeld de Gemeenschap in staat te stellen snel te reageren op de behoeften van landen die bedreigd worden door of de gevolgen ondervinden van ernstige politieke instabiliteit dan wel hebben te lijden onder de gevolgen van een technologische of natuurramp. Het belangrijkste element van toegevoegde waarde van het SRM is zijn vermogen steun te geven aan de politieke strategie van de Commissie bij een confrontatie met een crisis in een derde land, en in deze zin is het niet een instrument met een specifieke ontwikkelingsdoelstelling.

B. Ten aanzien van de donoren

Het openstellen van de mededinging voor de toekenning van contracten voor industrielanden en overgangslanden uitsluitend op grond van economische en financiële criteria zonder dat hieraan enige voorwaarden van niet-financiële aard worden verbonden, kan schadelijke gevolgen voor de EU hebben, aangezien het resultaat kan zijn dat de contracten worden toegekend aan landen die

een concurrentievoordeel hebben als gevolg van sociale dumping waaraan zij zich schuldig maken. Dit zou betekenen dat de EU in verband met de ontwikkelingssamenwerking een aantal kernwaarden overboord gooit (sociale, ecologische en duurzame ontwikkeling) waarmee zij intern en in het kader van de Overeenkomst van Cotonou wel rekening houdt. De verordening dient ervoor te zorgen dat er een verband wordt gelegd tussen de deelname aan een aanbesteding en een formele verklaring van de bieder dat hij zich houdt aan een aantal minimum normen (overeenkomsten inzake vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen, uitschakeling van gedwongen en verplichte arbeid, uitschakeling van discriminatie ten aanzien van werkgelegenheid en activiteit en afwijzing van kinderarbeid). Deze criteria moeten worden toegepast als voorwaarde voor de aankoop van alle goederen en diensten. Bedrijven die gevestigd zijn in of opereren vanuit landen die zich niet formeel hebben aangesloten bij deze internationale overeenkomsten moeten van deelname aan aanbestedingen worden uitgesloten.

Wederkerigheid met derde landen (artikel 5)

In de verordening wordt van derde landen - met name overgangslanden - die thans bij aanbestedingen voor buitenlandse hulp van de EU (met elkaar kunnen concurreren) geen wederkerigheid verlangd als het gaat om openstelling van de markten voor de aanschaf van goederen en diensten ten behoeve van de landen waaraan externe hulp wordt verleend. Deze voorwaarden moeten ook worden ingevoerd.

Het begrip wederkerigheid zoals dat wordt beschreven in het tweede lid is te vaag en moet nader worden omschreven (indicatoren voor het meten van de "samenhang" en "evenredigheid" van de hulp die door een donor wordt verstrekt en "kwantitatieve en kwalitatieve" aard daarvan). Dit zou gedaan kunnen worden door de instelling van gezamenlijke bilaterale technische commissies met deskundigen uit de EU en het andere donorland.

Ontkoppeling van deskundigen

In artikel 3, lid 5 en artikel 7, lid 3 stelt de Commissie de ontkoppeling voor van deskundigen die door de inschrijvers worden voorgesteld. Hierbij kan de vraag worden gesteld of dit voorstel tot enige toegevoegde waarde zal leiden vergeleken met de resultaten die tot dusverre met de bestaande regelingen werden bereikt.

C. Ten aanzien van de begunstigden

Er moet worden vastgesteld dat de verordening voorbijgaat aan de conclusie van de Raad van mei 2003 dat, ten aanzien van de ontwikkelingslanden, de ontkoppeling van hulp moet plaatsvinden onder de volgende voorwaarden: een zo intensief mogelijk inschakeling van het begunstigde land, met name met inachtneming van de noodzaak de ontwikkeling van nationale en/of regionale capaciteiten te waarborgen. In zijn resolutie A5-0190/2003 heeft het Europees Parlement deze aanbeveling van de Raad herhaald en daarbij aangetekend dat "in het kader van de ontkoppeling van de steun wordt nagedacht over de invoering van een stelsel van preferenties dat in de eerste plaats prioriteit verleent aan het plaatsen van de opdracht bij leveranciers of verleners van diensten uit het begunstigde land, in de tweede plaats uit de naburige regionale landen en vervolgens uit de andere ontwikkelingslanden". Als in de verordening niet een dergelijk expliciet stelsel van preferenties wordt opgenomen, zal deze doelstelling naar alle waarschijnlijkheid niet worden bereikt aangezien lokale en regionale leveranciers of dienstverleners zich in een ongunstige concurrentiepositie zullen bevinden als gevolg van de technologische, economische, institutionele en structurele beperkingen waarbij zij moeten functioneren.

D. Activiteiten in samenwerking met internationale organisaties of derde landen (artikel 7)

Om ervoor te zorgen dat rekening wordt gehouden met de ontwikkelingsdoelstellingen van bijvoorbeeld de verordening inzake voedselhulp en voedselhulpbeheer (verordening (EG) nr. 1292/96 van 27.6.1996 - zie bijlage I, deel A, nr. 14), moet dit artikel worden aangevuld met een alinea waarin wordt verklaard dat het artikel niet van toepassing is op maatregelen die ten doel hebben de begunstigde landen te steunen in hun streven naar verbetering van hun eigen voedselproductie op regionaal, nationaal, lokaal en gezinsniveau, en evenmin op activiteiten die gericht zijn op de verbetering van de beschikbaarheid en toegankelijkheid voor het publiek van levensmiddelen en basisdiensten die stroken met de plaatselijke gewoonten en de productie- en handelssystemen, en die volledig geïntegreerd zijn in het ontwikkelingsbeleid van het begunstigde land. Op deze maatregelen moeten de preferenties waarop het Europees Parlement in zijn resolutie heeft aangedrongen (zie het vorige punt) van toepassing zijn.

24.5.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang tot buitenlandse hulp
(COM(2004)0313 – C6-0032/2004 – 2004/0099(COD))

Rapporteur voor advies: Monika Beňová

BEKNOPTE MOTIVERING

De rapporteur is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een verordening, die de buitenlandse hulp van de Gemeenschap verder moet ontkoppelen met betrekking tot aanbestedingsprocedures voor goederen en diensten. Het voorstel betekent een belangrijke stap vooruit in de uitvoering van de toezeggingen van Monterrey. Dankzij deze horizontale verordening, die toegang verschaft tot alle programma's voor ontwikkelingshulp die gefinancierd worden uit de algemene begroting van de Europese Unie, kan de ontwikkelingshulp doeltreffender worden en kunnen de transactiekosten van de implementatie dalen.

De rapporteur meent echter dat het voorstel niet voldoende rekening houdt met de specifieke aard en de niet-financiële aspecten van ontwikkelingshulp, en stelt derhalve voor een uitzondering te maken voor de NGO's, die een toegevoegde waarde bieden omdat zij doelgroepen bereiken die moeilijk te bereiken zijn via de officiële kanalen. Bovendien werken NGO's aan de bevordering van het bewustzijn bij het publiek van ontwikkelingskwesaties en dragen bij aan het Noord-Zuid-partnerschap. Daarnaast vindt de rapporteur dat absoluut gewaarborgd moet worden dat de deskundigen in dienst van de deelnemers aan een aanbestedingsprocedure over voldoende en relevante deskundigheid beschikken, alsook dat het Parlement naar behoren wordt geïnformeerd over de comitologieprocedures die worden toegepast voor verlening van toegang voor derde landen tot buitenlandse hulp van de Gemeenschap. Het Europese publiek wil duidelijk dat de EU een centrale rol speelt in de coördinatie van ontwikkelingshulp maar weet weinig van de acties van de Gemeenschap en de Millennium Ontwikkelingsdoelen. Daarom vraagt de rapporteur de Commissie een voorlichtingscampagne voor het publiek uit te voeren om het bewustzijn over ontwikkelingssamenwerking te vergroten.

AMENDEMENTEN

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie ontwikkelingssamenwerking onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

¹ PB C .../Nog niet in het PB gepubliceerd.

Amendement 1
Artikel 3, lid 5

5. De in dit artikel beschreven criteria gelden niet voor de deskundigen die door de deelnemers aan een gunningsprocedure worden voorgesteld. Er zijn geen nationaliteitsvereisten voor de deskundigen.

5. De in dit artikel beschreven criteria gelden niet voor de deskundigen die door de deelnemers aan een gunningsprocedure worden voorgesteld. Er zijn geen nationaliteitsvereisten voor de deskundigen, ***mits zij gebleken deskundigheid, vaardigheden en ervaring op desbetreffend terrein kunnen aantonen.***

Motivering

Gewaarborgd moet worden dat een optimale waarde voor het communautaire ontwikkelingsgeld wordt verkregen. Deskundigen die door deelnemers aan een aanbestedingsprocedure worden voorgesteld moeten beschikken over aantoonbare relevante ervaring en deskundigheid voor het werk en de regio waarvoor zij in dienst worden genomen.

Amendement 2
Artikel 5, lid 3

3. De wederkerige toegang tot de buitenlandse hulp van de EU wordt vastgelegd in een apart besluit voor een bepaald land of regionale groep landen. Een dergelijk besluit wordt overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad goedgekeurd volgens de comitéprocedures voor het desbetreffende instrument. Een dergelijk besluit geldt voor de duur van minimaal één jaar.

3. De wederkerige toegang tot de buitenlandse hulp van de EU wordt vastgelegd in een apart besluit voor een bepaald land of regionale groep landen. Een dergelijk besluit wordt overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad goedgekeurd volgens de comitéprocedures voor het desbetreffende instrument. ***Het recht van het Europees Parlement om regelmatig geïnformeerd te worden uit hoofde van artikel 7, lid 3 van dat besluit, wordt volledig geëerbiedigd.*** Een dergelijk besluit geldt voor de duur van minimaal één jaar.

Motivering

Het Europees Parlement moet naar behoren worden geïnformeerd over de comitologieprocedures die worden toegepast voor het verlenen van toegang aan derde landen tot de buitenlandse hulp van de Gemeenschap.

Amendement 3
Artikel 7, lid 3

3. De in dit artikel beschreven criteria in verband met nationaliteit gelden niet voor de deskundigen die door de deelnemers aan een

3. De in dit artikel beschreven criteria in verband met nationaliteit gelden niet voor de deskundigen die door de deelnemers aan een

gunningsprocedure worden voorgesteld. Er zijn geen nationaliteitsvereisten voor de deskundigen.

gunningsprocedure worden voorgesteld. Er zijn geen nationaliteitsvereisten voor de deskundigen, ***mits zij gebleken deskundigheid, vaardigheden en ervaring op desbetreffend terrein kunnen aantonen.***

Motivering

Gewaarborgd moet worden dat een optimale waarde voor het communautaire ontwikkelingsgeld wordt verkregen. Deskundigen die door deelnemers aan een aanbestedingsprocedure worden voorgesteld moeten beschikken over aantoonbare relevante ervaring en deskundigheid voor het werk en de regio waarvoor zij in dienst worden genomen.

Amendement 4 BIJLAGE I, DEEL A, PUNT 10

(10) Verordening (EG) nr. 1658/98 van de Raad van 17 juli 1998 betreffende de medefinanciering van acties op gebieden die voor de ontwikkelingslanden van belang zijn, met Europese niet-gouvernementele organisaties (NGO's) voor ontwikkeling ***schrappen***

. Artikel 3, lid 1, tweede streepje, wordt vervangen door: Zij moeten hun hoofdkantoor hebben in een land dat in aanmerking komt voor communautaire steun en deze vestiging moet het belangrijkste besluitvormingscentrum zijn voor besluiten inzake gefinancierde acties, zoals beschreven in EG-verordening nr. XXX.

. Artikel 3, lid 1, derde streepje, wordt vervangen door: "Het grootste deel van hun financiering moet afkomstig zijn in een land dat in aanmerking komt voor communautaire steun op grond van EG-verordening nr. XXX".

. Artikel 3, lid 3, wordt toegevoegd: "Voor de oorsprong van goederen en materialen die aangekocht worden in het kader van deze verordening gelden de nationaliteitsvereisten en oorsprongsregels en de uitzonderingen daarop zoals vastgelegd in EG-verordening nr. XXX."

Motivering

Het voorstel houdt geen rekening met de niet-financiële aspecten van het werk van niet-gouvernementele organisaties in ontwikkelingslanden. Hun belangrijkste doelstelling is niet om goederen en diensten te leveren maar een toegevoegde waarde te bieden, door zich doelen te stellen als het bereiken van doelgroepen die moeilijk bereikbaar zijn via de officiële kanalen, bewustmaking van ontwikkelingszaken en bijdrage tot de Noord-Zuid-dialoog. Daarom moeten zij buiten deze verordening vallen.

Amendement 5 Artikel 10 bis (nieuw)

Artikel 10 bis

De Commissie zal voorlichtingsactiviteiten uitvoeren om het bewustzijn bij het Europese publiek van de millennium ontwikkelingsdoelen en de activiteiten van de Gemeenschap op het gebied van ontwikkelingssamenwerking te vergroten.

Motivering

Uit een onlangs gepubliceerd Eurobarometer onderzoek over attitudes jegens ontwikkelingshulp, dat is uitgevoerd tussen 22 november en 19 december 2004 bleek dat het Europese publiek verwacht dat de EU een centrale rol speelt in ontwikkelingssamenwerking. Tegelijkertijd lieten de resultaten van het onderzoek zien dat het de kennis onder het publiek over de Millennium Ontwikkelingsdoelen (MDG) en de communautaire ontwikkelingshulp beperkt is. Maar liefst 88% van de ondervraagden gaven toe dat zij nog nooit gehoord hadden van de MDG.

PROCEDURE

Titel	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang tot buitenlandse hulp		
Document- en procedurenummers	COM(2004)0313 – C6-0032/2004 – 2004/0099(COD)		
Rechtsgrondslag	art. 251, lid 2 en art. 175, 179, 181A, 203 en 308 EG		
Reglementsartikel(en)	art. 51		
Datum indiening bij EP	26.4.2004		
Commissie ten principale Datum bekendmaking	DEVE 15.9.2004		
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 15.9.2004	INTA 15.9.2004	AFET 15.9.2004
Geen advies Datum besluit	BUDG 31.1.2005	INTA 31.8.2004	
Nauwere samenwerking Datum bekendmaking			
Rapporteur(s) Datum benoeming	Michael Gahler 27.7.2004		
Vervangen rapporteur(s)			
Vereenvoudigde procedure Datum besluit			
Betwisting rechtsgrondslag Datum JURI-advies			
Wijziging financiële voorzieningen Datum BUDG-advies			
Raadpleging Europees Economisch en Sociaal Comité Datum EP-besluit			
Raadpleging Comité van de regio's Datum EP-besluit			
Behandeling in de commissie	30.8.2004	15.3.2005	12.5.2005
Datum goedkeuring	6.6.2005		
Uitslag eindstemming	voor: 29 tegen: 0 onthoudingen: 0		
Bij de eindstemming aanwezige leden	Margrete Auken, Danutė Budreikaitė, Alexandra Dobolyi, Michael Gahler, Hélène Goudin, Jana Hybášková, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Ģirts Valdis Kristovskis, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, Józef Pinior, Pierre Schapira, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Margrietus van den Berg and Anna Záborská.		
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	John Bowis, Milan Gaľa, Ana Maria Gomes, Jan Jerzy Kułakowski, Manolis Mavrommatis, Csaba Őry, Karin Scheele, Zbigniew Zaleski and Gabriele Zimmer.		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)	Carl Schlyter		
Datum indiening – A6	8.6.2005	A6-0182/2005	
Opmerkingen	...		